

Předmluva	11
---------------------	----

ČÁST A: BANKY A BANKOVNÍ SYSTÉM

1.	OBCHODNÍ BANKY	15
1.1	CHARAKTERISTIKA BANKY	15
1.1.1	Podmínky pro vznik banky v České republice	17
1.1.2	Podmínky pro vznik banky v rámci EU	19
1.2	ZÁKLADNÍ FUNKCE BANK	24
1.2.1	Finanční zprostředkování	24
1.2.2	Emise bezhotovostních peněz	26
1.2.3	Provádění platebního styku	28
1.3	BILANCE BANKY A VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT	29
1.3.1	Bilance banky	29
1.3.2	Výkaz zisku a ztrát	41
1.4	VLASTNÍ KAPITÁL BANKY A JEHO FUNKCE	43
1.4.1	Kapitálová přiměřenost	45
1.5	DRUHY BANK	53
2.	CENTRÁLNÍ BANKA	55
2.1	POSTAVENÍ A CÍLE CENTRÁLNÍ BANKY	55
2.2	FUNKCE CENTRÁLNÍ BANKY	56
2.3	BILANCE CENTRÁLNÍ BANKY	57
2.4	NÁSTROJE CENTRÁLNÍ BANKY A JEJICH DOPAD NA BANKY	59
2.4.1	Diskontní sazba	59
2.4.2	Úvěry centrální banky	60
2.4.3	Operace na peněžním (volném) trhu	61
2.4.4	Povinné minimální rezervy	62
2.4.5	Konverze a swapy cizích měn	66
2.4.6	Pravidla likvidity	67
2.4.7	Úvěrové kontingenty a úrokové limity	67
2.5	BANKOVNÍ REGULACE A DOHLED	68
3.	BANKOVNÍ SYSTÉM	71
3.1	FORMY USPOŘÁDÁNÍ BANKOVNÍ SOUSTAVY	71
3.1.1	Totální univerzální bankovní systém	72
3.1.2	Systém centrální banka + univerzální obchodní banky	73
3.1.3	Systém centrální banka + banky + realitní banky	75
3.1.4	Systém centrální banka + obchodní banky + investiční banky	76
3.1.5	Systém centrální banka + obchodní banky + investiční banky + realitní banky	77

3.2.	SOUČASNÉ VÝVOJOVÉ TRENDY V BANKOVNICTVÍ	77
3.2.1	Restrukturalizace bank a bankovních systémů	78
3.2.2	Sekuritizace a pokles zprostředkování	81
3.2.3	Univerzalizace	83
3.3	BANKOVNÍ PROSTŘEDÍ	84
3.3.1	Zákon o bankách	86
3.3.2	Opatření ČNB upravující obezřetné podnikání bank	95
3.4	MEZIBANKOVNÍ TRH	101
3.4.1	Mezibankovní trh mezi centrální bankou a bankami	101
3.4.2	Mezibankovní trh mezi bankami	107
3.4.3	Mezibankovní devizový trh	109
3.5	STRUKTURA ČESKÉHO BANKOVNÍHO SYSTÉMU	112
3.5.1	Stavební spořitelny	113
3.5.2	Hypoteční banky	115
3.5.3	Spořitelni a úvěrní družstva (družstevní záložny)	116

ČÁST B: BANKOVNÍ PRODUKTY

4.	CHARAKTERISTIKA A SYSTEMATIZACE BANKOVNÍCH PRODUKTŮ	125
4.1	CHARAKTERISTICKÉ RYSY BANKOVNÍCH PRODUKTŮ	125
4.2	SYSTEMATIZACE BANKOVNÍCH PRODUKTŮ	127
4.3	CENA BANKOVNÍCH PRODUKTŮ	128
5.	KLIENSKÉ BANKOVNÍ ÚČTY	131
5.1	DRUHY KLIENSKÝCH BANKOVNÍCH ÚČTŮ	131
5.2	BĚŽNÝ ÚČET JAKO ZÁKLADNÍ BANKOVNÍ PRODUKT	133
5.2.1	Právní úprava	133
5.2.2	Zřízení a vedení běžného účtu	134
5.2.3	Výnosy a náklady spojené s běžným účtem	137
5.2.4	Zrušení běžného účtu	140
5.2.5	Význam z hlediska banky a klienta	140
5.3	BANKOVNÍ TAJEMSTVÍ	143
5.3.1	Bankovní tajemství v EU	146
5.4	BANKOVNÍ INFORMACE	148
5.5	OPATŘENÍ PROTI PRANÍ ŠPINAVÝCH PENĚZ	150
6.	ORGANIZACE A NÁSTROJE PATEBNÍHO STYKU	154
6.1	STRUKTURA PATEBNÍHO STYKU	154
6.2	HOTOVOSTNÍ PATEBNÍ STYK	154
6.3	ORGANIZACE BEZHOTOVOSTNÍHO PATEBNÍHO STYKU	156

6.3.1	Platební styk prostřednictvím účtů u korespondentských bank	157
6.3.2	Platební styk prostřednictvím zúčtovací banky	159
6.3.3	Mezibankovní platební systém v ČR	161
6.3.4	SWIFT	166
6.4	BANKOVNÍ PŘEVODY	168
6.4.1	Příkaz k úhradě	168
6.4.2	Příkaz k inkasu	171
6.5	ŠEKY	172
6.5.1	Náležitosti šeku	172
6.5.2	Druhy šeků a způsoby jejich využití	176
6.5.3	Průběh placení šekem	179
6.5.4	Eurošekový systém	183
6.5.5	Zaručený šekový systém v ČR	186
6.5.6	Cestovní šek	190
6.6	PLATEBNÍ KARTY	194
6.6.1	Náležitosti platebních karet	194
6.6.2	Způsob a možnosti využití platebních karet	198
6.6.3	Průběh transakce provedené kartou a její zúčtování	200
6.6.4	Druhy platebních karet	201
6.6.5	Elektronické peněženky	203
6.6.6	Výhody platebních karet	205
6.7	DOKUMENTÁRNÍ AKREDITIV	206
6.7.1	Princip dokumentárního akreditivu	207
6.7.2	Právní úprava dokumentárních akreditivů	207
6.7.3	Průběh dokumentárního akreditivu	208
6.7.4	Druhy dokumentárních akreditivů	213
6.7.5	Výhody a nevýhody akreditivu	215
6.8	DOKUMENTÁRNÍ INKASO	217
6.8.1	Princip dokumentárního inkasa	217
6.8.2	Právní úprava dokumentárního inkasa	217
6.8.3	Průběh dokumentárního inkasa	218
6.8.4	Druhy dokumentárních inkas	220
6.8.5	Výhody a nevýhody dokumentárních inkas	220
7.	DEPOZITNÍ BANKOVNÍ PRODUKTY	222
7.1	STRUKTURA DEPOZITNÍCH PRODUKTŮ	222
7.2	VKLADY NA BĚŽNÝCH ÚČTECH	223
7.3	VKLADY NA VKLADOVÝCH ÚČTECH	224
7.3.1	Právní úprava	224
7.3.2	Zřízení vkladového účtu a dispozice s vkladem	224
7.3.3	Druhy vkladů na vkladových účtech	225
7.3.4	Výše a způsob úročení vkladů na vkladových účtech	226
7.3.5	Význam pro banku	228

7.4	VKLADY NA VKLADNÍCH KNÍŽKÁCH	229
7.4.1	Charakteristika vkladů na vkladních knížkách	230
7.4.2	Právní úprava vkladů na vkladních knížkách	230
7.4.3	Druhy vkladních knížek	231
7.4.4	Zrušení a umoření vkladní knížky	232
7.4.5	Výše a způsob úročení	234
7.4.6	Výhody pro klienta a banku	234
7.5	VKLADY V RÁMCI STAVEBNÍHO SPOŘENÍ	236
7.5.1	Základní princip stavebního spoření	236
7.5.2	Právní úprava stavebního spoření	236
7.5.3	Průběh stavebního spoření	237
7.5.4	Státní podpora	240
7.5.5	Výhodnost stavebního spoření	241
7.6	BANKOVNÍ DLUHOPISY	243
7.6.1	Charakteristika bankovních dluhopisů	243
7.6.2	Právní úprava	244
7.6.3	Výše a způsob úročení	244
7.6.4	Výhody a nevýhody z hlediska klienta a banky	245
7.7	HYPOTEČNÍ ZÁSTAVNÍ LISTY	245
7.7.1	Právní úprava a její podstatné náležitosti	245
7.7.2	Výhody pro investora a emitující banku	246
7.8	DEPOZITNÍ SMĚNKY	246
7.9	POJIŠTĚNÍ VKLADŮ	248
7.9.1	System pojištění vkladů v ČR	249
7.9.2	Pojištění vkladů v Evropské unii	252
7.10	TRENDY VE VÝVOJI BANKOVNÍCH PASÍV	255
7.11	ZÁKLADY OCEŇOVÁNÍ DEPOZITNÍCH ZDROJŮ	256
8.	BANKOVNÍ ÚVĚROVÉ PRODUKTY	261
8.1	STRUKTURA BANKOVNÍCH ÚVĚROVÝCH PRODUKTŮ	261
8.2	ÚVĚROVÁ SMLOUVA JAKO ZÁKLAD ÚVĚROVÉHO VZTAHU	263
8.3	ZPŮSOBY ÚROČENÍ ÚVĚRŮ	268
8.4	ZPŮSOBY SPLÁCENÍ ÚVĚRŮ	269
8.5	PENĚŽNÍ ÚVĚRY	271
8.5.1	Kontokorentní úvěr	271
8.5.2	Eskontní úvěr	273
8.5.3	Negociační úvěr	277
8.5.4	Hypoteční úvěry	278
8.5.5	Spotřební úvěry	282
8.5.6	Spotřební úvěry v zemích EU	283
8.6	ZÁVAZKOVÉ ÚVĚRY A ZÁRUKY	286
8.6.1	Akceptační úvěr	287
8.6.2	Remboursní úvěr	289

8.6.3	Avalový (ručitelský) úvěr	291
8.6.4	Bankovní záruka	292
Dodatek 8-1: SMĚNKY		305
Dodatek 8-2: SEKURITIZACE AKTIV FORMOU ABS		334
9.	ZAJIŠTĚNÍ ÚVĚRŮ	339
9.1	DRUHY (FORMY) ÚVĚROVÉHO ZAJIŠTĚNÍ	339
9.2	RUČENÍ	340
9.2.1	Směnečné rukojemství	344
9.3	BANKOVNÍ ZÁRUKA	347
9.4	DEPOTNÍ SMĚNKA	348
9.5	DALŠÍ FORMY OSOBNÍHO ZAJIŠTĚNÍ	349
9.5.1	Převzetí dluhu a přistoupení k závazku	349
9.5.2	Smluvní pokuta	350
9.5.3	Dohoda o srážkách ze mzdy	352
9.5.4	Ochranná prohlášení dlužníka	354
9.6	ZÁSTAVNÍ PRÁVO	354
9.6.1	Zástava movitých věcí	360
9.6.2	Zástava nemovitostí	361
9.6.3	Zástava cenných papírů	363
9.6.4	Zástava pohledávek	365
9.6.5	Zástava pohledávky zajištěné zástavním právem - právo podzástavní	367
9.7	ZADRŽOVACÍ (RETENČNÍ) PRÁVO	374
9.8	POSTOUPENÍ POHLEDÁVEK	376
9.9	ZAJIŠŤOVACÍ PŘEVOD PRÁVA	381
10.	ALTERNATIVNÍ FORMY FINANCOVÁNÍ	384
10.1	FAKTORING	384
10.1.1	Charakteristika a předmět faktoringu	385
10.1.2	Funkce faktoringu	385
10.1.3	Průběh faktoringového případu	386
10.1.4	Průběh faktoringu v systému dvou faktorů	389
10.1.5	Náklady faktoringu	390
10.1.6	Hlavní výhody faktoringu pro dodavatele	390
10.2	FORFAITING	391
10.2.1	Charakteristika a předmět forfaitingu	391
10.2.2	Průběh forfaitingové operace	392
10.2.3	Další druhy forfaitingu	394
10.2.4	Cena forfaitingu	395
10.2.5	Výhody forfaitingu pro vývozce	396
10.3	SROVNÁNÍ FAKTORINGU A FORFAITINGU	397
10.4	PROJEKTOVÉ FINANCOVÁNÍ	397
10.4.1	Charakteristika projektového financování	397

10.4.2	Účastníci projektového financování	400
10.5	RIZIKOVÝ KAPITÁL	402
10.5.1	Charakteristika rizikového kapitálu	402
10.5.2	Fáze financování formou rizikového kapitálu	402
10.5.3	Výrobně vývojové fáze financované rizikovým kapitálem	406

ČÁST C: ZÁKLADY ŘÍZENÍ BANKOVNÍCH RIZIK

11.	ZÁKLADY ŘÍZENÍ ÚVĚROVÉHO RIZIKA	409
11.1	CHARAKTERISTIKA A PŘÍČINY ÚVĚROVÉHO RIZIKA	409
11.2	ZDROJE KRYTÍ ÚVĚROVÉHO RIZIKA	410
11.3	ÚVĚROVÉ ANALÝZY	413
11.3.1	Úvěrová analýza - komerční úvěry	413
11.3.2	Úvěrová analýza - spotřební úvěry	419
12.	ZÁKLADY MĚŘENÍ A ŘÍZENÍ ÚROKOVÉHO RIZIKA	429
12.1	PODSTATA ÚROKOVÉHO RIZIKA	429
12.2	GAP ANALÝZA	429
12.2.1	Vliv změny tržních úrokových sazeb na čistý úrokový výnos vzhledem k velikosti GAP	430
12.3	DURACE GAP	433
12.3.1	Durace	433
12.3.2	Měření úrokového rizika pomocí durace GAP	436
12.4	ŘÍZENÍ ÚROKOVÉHO RIZIKA	439
13.	ZÁKLADY ŘÍZENÍ LIKVIDITY	441
13.1	VZTAH MEZI LIKVIDITOU A RENTABILITOU BANKY	441
13.2	ŘÍZENÍ LIKVIDITY JAKO DŮSLEDEK REGULAČNÍCH ZÁSAHŮ	441
13.3	ZÁKLADNÍ PRINCIPY ŘÍZENÍ LIKVIDITY BANKY	442
13.4	ZDROJE LIKVIDITY	443

Seznam obrázků	445
Seznam tabulek	449
Seznam boxů	451

Literatura	453
----------------------	-----

Rejstřík	457
--------------------	-----